

Profesjon i endring

Møter stengt dør

Per Halvorsen
journalist

Nora Skjerdingstad
redaksjonssekretær

Psykologiforbundets nyslåtte leder, Nicklas Poulsen Viki, mener Psykologforeningen er det naturlige møtepunktet for hele psykologifaget, men taler for døve ører.

– Hvorfor er Psykologiforbundet så interessert i en dialog med Norsk psykologforening?

– Vi vil at faget skal samles under én fane. Profesjonskrig er ikke formålstjenlig. Personlig mener jeg at Psykologforeningen burde representere masterne også. Det hadde gått hånd i hanske med kommunepsykologsatsingen. Kommunene trenger både systemtenkere og klinikere. Forebygging og systemforståelse er noe man har hatt på masternivå i ti år. Det er først nå disse emnene er blitt en del av profesjonsstudiet gjennom universitetenes tilpasning til Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS). Det er ikke synd på masterne i psykologi, de får jobber. Men det er vanskelig å få jobber innenfor helsevesenet. Dermed går helsevesenet glipp av viktig kompetanse.

Det utydelige er at det er en klinisk utdanning og en generalistmodell som er kokt sammen.

– Dere vil ha tilgang til den beskyttede psykologtittelen. Ser du ikke faren for å utvanne pasientsikkerheten hvis vi lar ulike yrkesgrupper med ulike kompetanse og ulike ferdigheter få samme tittel?

– Dette er stråmannsargumentasjon som skyggelegger de faglig gode diskusjonene man kunne ha hatt. Hvis du hadde kommet i kontakt med en arbeids- og organisasjonspsykolog – hvordan kunne du da blitt forvirret om hvorvidt hun kunne hjelpe deg eller ikke? Vi ser ikke hvordan dette kan bli et problem. Kanskje vi må gjøre noen flere distinksjoner når vi snakker om faget i offentligheten. I dag er distinksjonen mellom de ulike fagretningene utydelige. Skiller vi mellom klinisk psykolog og for eksempel arbeids- og organisasjonspsykolog, blir forskjellen mye tydeligere for folk flest. Det er lett å snu argumentasjonen den andre veien: Det utydelige er at det er en klinisk utdanning og en generalistmodell som er kokt sammen. Det forvirrer folk der ute når det fremstår i offentligheten som at det eneste psykologien er opptatt av, er det kliniske. Det er imidlertid viktig å huske på at Psykologiforbundet ikke ønsker å slippe alt løs. Vi mener at de plikter og rettigheter som følger av helsepersonelloven, selvfølgelig må skjermes og være underlagt det samme strenge regelverket som i dag.

– Hva vil være den største fordelen for Psykologforeningen om foreningen inviterte masterne ombord?

– Foreningen vil få flere ben å stå på. Slik jeg oppfatter kommunepsykologreformen, er utfordringen at kommunene ikke får de psykologene de har bruk for. Mange blir sittende som behandlere og sliter med å heve blikket. Det gjør det vanskeligere å drive forebyggende og mer systemrettet arbeid. På dette området kunne masterne gjort en vel så god jobb. Om fem år, når et studentkull har fulgt et utdanningsløp etter de nye RETHOS-reglene, vil man få klinikere med

45 studiepoeng i systemrettet arbeid. Men allerede i dag har vi mastere med 60 studiepoeng i systemforståelse.

– **Hvorfor tror du motstanden er så stor i Psykologforeningen?**

– Vi skjønner de tunge tradisjonene som foreningen forvalter, med psykologloven fra 1973 da psykologer ble helsepersonell, som historisk vendepunkt. Jeg tror eldre generasjoner psykologer er livredde for å miste noe de har vært med på å bygge opp. Mange av dem som har vært med en stund, husker ennå kampen mot psykiaterne, og er redd for å miste plassen sin i norsk helsevesen. Det virker ikke som om tiden er inne for å kjøre en mer inkluderende linje, i hvert fall ikke med Psykologforeningens nåværende politiske ledelse. Senest i mai tok vi kontakt for å drøfte temaet «klinisk psykologi» versus «normalpsykologi», men ble avvist.

– **Hvorfor har ELTE-saken vært så viktig for dere?**

– De to hundre studentene som gikk på ELTE da Helsedirektoratet valgte å endre sin autorisasjonspraksis i 2016, regnet med å bli kliniske psykologer. Alt lå til rette for at de skulle bli det. Studenter fra ELTE var blitt godkjent i ti år, riktignok ikke mange, men for de få hadde det vært forutsigbart. ELTE-studentene, organiserte seg hos oss. De var medlemmer i Psykologforeningen, men mistet medlemskapet da det ble klart at de ikke lenger fikk autorisasjon. Vi har mottatt en mengde gode skussmål fra spesialisthelsetjenesten som har erfaring med ELTE-studenter. Av samtlige fremgår det at de er fullt ut i stand til å jobbe i tjenestene. For oss viser ELTE-saken at den norske modellen er utdatert.

Hvorfor NÅ

- Nicklas Poulsen Viki ble i våres valgt til ny styreleder i Psykologiforbundet.
- Psykologiforbundet har som mål å samle psykologifaget under én fane og har frontet interessene til ELTE-studentene som møter i Oslo tingrett 14. oktober
- Psykologiforbundet har i dag 750 medlemmer. 59 av disse er klinikere, ti av disse igjen er utdannet utenfor Norge.